

לגלות סתרי תורה לגוי, שלא ינסף אותם לעבודה זרה.

ואם תאמר, הרי פרושה רבותינו שאנשי כנסת הגדולה הרגו את האריה של העבודה זרה שהוא יצר הרע, דמיונו כאריה, עליו אמר דוד (תהלים י) יאָרֵב בַּמִּסְתָּר כַּאֲרִיָּה בַסֶּכֶה יֵאָרֵב לַחֲטוּף עֲנִי, וְאִין עֲנִי אֶלֶּא עֲנִי מִהַתּוֹרָה וּמִמְצוּוֹתֶיהָ.

משום שעתידים להיות ישראל בדחק בגלות, וכדי שלא יהיו טועים בו בכבוד המס ובכבוד המלאכה באבוד הדעת, הרגו אותו. וכדי שלא יתפשטו בעריות, סמאו את עיני יצר הרע של בני אדם, ופרשוה שאריה של עבודה זרה, כשתפסו אותו בנימה אחת של נשר ממנו, צוח קול עד ארבע מאות פרסה. משום זה הכניסו אותו בכלי של עפרת, ולא נשמע בו קולו, ושרפו אותו באש, לקיים בו (דברים ט) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ. וכמו שתקנו האבות שלש תפלות בזמנים ידועים, כך תקנו רבנן לשלש את שנותינו במקרא במשנה ובתלמוד. ובגללם בארו שעתיד הקדוש ברוך הוא לומר, קבעת עתים לתורה? ופרשוה, שמי שמתעסק במשנה (בתלמוד), כאלו התעסק בכל, משום שהיא כלולה במקרא במשנה ובתלמוד. ומשום זה נאמר באהרן, (ויקרא טו) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בְּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לְעוֹלָה. בְּפָר לַכֹּפֶר עַל הָעֶגְל, וְאֵיל לְהִזְכִּיר אֶת עֲקֵדַת יִצְחָק.

ועוד, במקרא תקנו שמלמד לא יהיה רשאי ללמד יותר מעשרים וחמשה תינוקות, וסוד הדבר - מימין כ"ה תברכו, מצד השמאל הלוא נאם ה'. והינו (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה

מארי מתניתין אסור לגלצה סתרי תורה לגוי, דלא ינסף לון לעבודה זרה.

ואי תימא הא אוקמוה רבנן דאנשי כנסת הגדולה קטלו לאריה דעבודה זרה דאיהו יצר הרע, דמיונו כאריה, דעלה אמר דוד (תהלים ט) יֵאָרֵב בַּמִּסְתָּר כַּאֲרִיָּה בַסֶּכֶה יֵאָרֵב לַחֲטוּף עֲנִי. וְלִית עֲנִי אֶלֶּא עֲנִי מִאֻרִיתָא וּמִפְּקוּדִין דִּילָהּ.

בגין דעתידין ישראל למהוי בגלותא בדוחקא, ובגין דלא להוי טועין ביה בכבוד המס ובכבוד המלאכה באבוד הדעת קטילו ליה ובגין דלא יתפשטו בעריות סמו עיני דיצר הרע דבני נשא ואוקמוה דאריה דעבודה זרה כד תפסו ליה בנימא חדא דנשר מנה. צוח קלא עד ארבע מאות פרסה. בגין דא עאלו ליה במקאנא דעפרת ולא אשתמע קלה בה, ואוקידו ליה בנורא, לקיים ביה (דברים זכה) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ.

ובגונא דתקינו אבהן תלת צלותין בעתין ידיען הכי תקינו רבנן לשלש שנותינו במקרא במשנה בתלמוד. ובגיניהו אוקמוה דעתיד קדשא בריהו הוא למימר קבעת עתים לתורה. ואוקמוה דמאן דמתעסק במשנה (נלע"ד בתלמוד) כאלו התעסק בכלא. בגין דאיהי פלילא במקרא במשנה בתלמוד. ובגין דא אתמר באהרן (ויקרא טו א) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בְּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לְעוֹלָה. בְּפָר לַכֹּפֶר עַל עֶגְלָא. וְאֵיל לְאֲדַפְרָא עֲקֵדַת יִצְחָק.

ועוד במקרא תקינו דמלמד לא יהא רשאי לאולפא יתיר מעשרין וחמשה תינוקות. ורזא דמלה מימינא (במדבר ו כג) כ"ה תברכו, מסטרא דשמאלא (ירמיה כג כט) הלוא כ"ה דברי פאש נאם ה'. והינו (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה